

restituirea, în bună parte, a unei imagini sonore, în adevăr autentice, provenind din perioada de început a clasicismului muzical.

Momentul de maxim interes artistic al programului l-a constituit însă execuția *Simfoniei în Si major* de Mozart; maleabilitatea frazării a fost etalată aici cu strălucire și farmec; lucrarea lui Mozart a apărut, în această interpretare, nu numai exuberantă, galantă, dar — în egală măsură — robustă, ferm construită (mă refer mai ales la părțile a III-a, *Menuet* și la ultima parte, *Finale Allegro assai*). Important, în această ultimă interpretare, a fost faptul că — în afara oricăror idei preconceptuate referitoare la reconstituirea sonorităților originale, a stilului — discursul muzical a fost viabil, firesc. Căldura expresiei se degajă, astfel, în mod semnificativ, nu din sonoritatea instrumentelor cu coarde și arcuș ci din frazarea acestora, din declamarea foarte naturală a textului căreia i se adaugă — de loc ostentativ — timbrul unor instrumente de suflat vechi, sau copii ale acestora (corni fără ventil, fagot, flaut etc. degajând o sonoritate dulce, camerală, specifică). Personal consider că interpretările formației „Collegium aureum” pot constitui exemple viabile în ceea ce privește actualizarea unei epoci de muzică, atît în spiritul cît și în litera ei.

DUMITRU AVAKIAN

Interviu

Convorbirea noastră se infiripă în compania a trei membri ai orchestrei „Collegium Aureum”: Rudolf Ruby, inițiator al formației și conducătorul ei în cadrul casei de discuri „Harmonia mundi” din R.F. Germania, Franz Josef Maier, concert-maestrul ansamblului, profesor de vioară la Academia de muzică din Köln, și Van Asperen, profesor de clavecin la Conservatorul din Haga.

Prima noastră întrebare se referă la rațiunea constituirii unei orchestre alcătuite din instrumentiști care-și duc activitatea curentă în diferite orașe din R.F.G., Austria și Olanda.

R. RUBY: Intenția noastră a fost să constituim o orchestră capabilă să realizeze înregistrări de muzică barocă pentru discuri, păstrînd imaginea sonoră a epocii. Negăsind în același oraș muzicieni care să stăpînească, la nivelul cerințelor noastre, toate instrumentele vechi necesare imprimării — unele originale, achiziționate de noi, altele reconstituite după modele din muzee — i-am recrutat de acolo de unde i-am găsit, indiferent dacă a fost necesar să apelăm la instrumentiști din alte orașe sau chiar din alte țări. În total, avem profesori de la 6 universități, alături de deținători ai primelor pupitre de la diferite orchestre mari simfonice sau de operă. Toți aceștia se întrunesc, după un program precis, dinainte stabilit, în studioul de imprimare, eliberîndu-se pe o scurtă perioadă de la locul lor de activitate obișnuit. După terminarea imprimării, se întorc cu toții în orașele lor de reședință. Același lucru este valabil și pentru turneele pe care am început să le întreprindem în diferite

țări, după ce discul ne-a creat o popularitate care ne-a obligat să apărem și în sălile de concerte.

E. E.: Care este sursa de procurare a partiturilor muzicale folosite pentru înregistrări și concerte?

F. J. MAIER: În acest scop pornim de la cercetări muzicologice, apelînd uneori chiar la manuscrise din muzee, după care realizăm copii. Odată copiat, materialul rămîne proprietatea ansamblului, servind pentru înregistrări și apoi pentru diferite turnee de concerte. Cu asemenea lucrări readuse în circulație, ne-am prezentat de pildă la Festivalurile de la Aix-en Provence, de la catedrala Canterbury din comitatul englez Kent sau la Festivalul Flandrei din Belgia...

E. E. ... iar în prezent la Festivalul „George Enescu” din București...

F. J. MAIER: ... da, într-adevăr, festival care prilejuiește de altfel prima noastră deplasare într-o țară din răsăritul Europei.

E. E.: Cum apreciați reacția publicului din România față de concertele Dv.? Cum v-ați simțit în țara noastră?

R. RUBY: Primul nostru contact cu publicul românesc a avut loc la Brașov, unde am găsit un public informat, care ne-a înțeles pe deplin. Apoi, la București, în sala Ateneului, impresia aceasta ni s-a întărit, am constatat reacția promptă a auditorilor și am fost impresionați de excelența acustică a sălii, în care instrumentiștii noștri au cîntat cu multă plăcere.

E. E.: Cu ce alte amintiri plecați din România?

VAN ASPEREN: Aș vrea să mă refer la o foarte interesantă descoperire făcută cu prilejul acestui turneu. Încă la Brașov fiind, mi s-a vorbit de un clavecin deosebit de valoros, existent în muzeul Peleş. În mod firesc, curiozitatea profesională m-a îndemnat să mă opresc — pe drumul de întoarcere spre București — la Sinaia, pentru a cerceta instrumentul. Mulțumită amabilității gazdelor, am putut să-l examinez în voie. Este într-adevăr un instrument de mare valoare, construit în anul 1621 de flamandul Andreas Ruckers din Anvers și mărit ulterior, în secolul al 18-lea, în Franța; cu această ocazie i s-au adăugat o serie de picturi exterioare de un incontestabil interes artistic. După părerea mea, clavecinul de la Peleş poate fi repus în funcțiune cu minime lucrări de recondiționare, printre care — evident — și un acordaj. Dacă acesta nu se poate realiza la înălțimea actuală a diapazonului, există posibilitatea de a se recurge la soluția acordării cu o terță mai jos, folosită adeseori în practica recondiționării unor clavecine vechi. În ce mă privește, aștept cu multă nerăbdare fotografiile instrumentului, care mi s-au promis din partea conducerei muzeului, pentru a face cunoscut acest clavecin în cercurile internaționale de specialitate.

„Soliștii din Sofia”

Constituit în 1962 sub conducerea dirijorului Vasil Kazandjiev, grupul de instrumentiști bulgari care se intitulează „Soliștii din Sofia” a parcurs o carieră